СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 123. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 28. мая, 1927. VOL. XXXV. No. 123. Jersey City, N. J., Saturday, May 28. 1927. THREE CENTS

СОТКИ ФАРМЕРІВ ЗАХОПЛЕНІ ПОВІННЮ

НЕ ЗВАЖАЛИ НА ОСТОРОГИ УРЯДНИКІВ.

НЮ ОРЛІНС, 26. мая. — Сотки фармерів з Пойнт Купе Периш, які не звертали уваги на остороги федеральних урядників перед наближаючоюся повінню та осталися в своїх домах, нині побачили, що води залляли всі поля довкола та вкрили їх доми майже до самих верхів. Уряд вислав сейчас на їх ратунок ратункові лоди, але вони ще не позбирали богато жертв.

Причиною сього нового розливу води було знова прірвання прибережних там. Води заливають тепер кількасот квадратових миль.

Стан води в сьому місті виносить нині близько 20 цалів, що означає спад яких 13 цалів за послідних 8 днів.

АМЕРИКАНЦІ ЩЕ РАЗ ШУКАЮТЬ НУНГЕССЕРА

ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ВИТАТИ ЛИНДБЕРГА НЕБУВАЛИМИ ПАРАДАМИ.

ВАШИНГТОН, 26. мая. — В понеділок або второк виїзджає з Ню Йорку нова виправа для пошукування пропавших французьких трансокеанових летунів Нунгессера й Колі. На чолі сеї виправи має стояти Синд Котон, бувший нюфундлендський почтовий летун, який добре знає всі північно-східні части Америки.

Тимчасом в Вашингтоні й Ню Йорку йдуть горячкові приготовання для привитання Линдберга при його приїзді на американську землю. Особливо Ню Йорк хоче дати йому таке привитанє, якого він ще ніколи нікому не дав. Всі публичні школи мають бути замкнені в день приїзду. В поході возьме участь коло 100,000 дітий, а летун буде до них говорити в парку.

ДАЄ ЦЕРКВАМ ЛЕКЦІЮ ПРО ВІДНОШЕННЯ РАС І НАРОДІВ.

ОМАГА, Небраска, 26. мая. — На зборах Краєвої Ради Конгреґаціональних Церков виступив нюйорський проповідник Др. Джорж Гейнез з промовою про потребу розуміння других рас і народів.

Бесідник говорив, що біла раса добула собі таку цивілізацію, що вона стала сильнійшою від других рас. Ся сила й була причиною, що білі люди не добачують людини в людях других рас. Сходячися з людьми другої раси, білі люди хочуть сейчас перемінити їх так, щоби вони були характером і життєм подібні до білих. Се мусить викликувати велике обурене серед людий чорної, червоної й жовтої раси, яке й буде так довго існувати, поки білі люди не навчуться шанувати в кождій людині, якої раси се не булоби, людину.

ПАПЕРОВІ ГРОШІ БУДУТЬ МАТИ НОВУ ФОРМУ.

ВАШИНГТОН, 26. мая. — Секретар скарбу Мелон потвердив уже плян зменчити величину паперових гроший.

Зменшити їх мають на яку одну третину. Тепер банкноти мають довжини 7 і 7 шіснайцятих цаля та ширини 3 і одна осьма цаля, а мають вони мати тепер довжини 6 цалів і одна осьма цаля, а ширини 2 і 5 осьмих цаля. Зменчити в сей спосіб мають наперед одно-долярові банкноти. Мають вони ввійти в життя вже за кілька місяців.

ПРЕЗИДЕНТ КУЛИДЖ ВИЗДЖАЄ НА ВАКАЦІЇ ДО САВТ ДАКОТИ.

ВАШИНГТОН, 26. мая. — Президент Кулидж постановив виїхати на вакації до Савт Дакоти. Починає він свої вакації дня 31. червня.

По дорозі виголосить він кілька політичних промов.

ВОЛІЛИ ЗГИНУТИ, ЯК ПРИНЯТИ МИЛОСТИНЮ.

НЮАРК, Ню Джерзі, 26. мая. — Петрик Орурк та його жена, обое близько 90. року життя, втруїлися нині світляним газом. Межи сусідами вони уходили за богатих людий, але як слідство виказало, вони не мали вже з чого жити, і треба їм було йти до притуловища для старців. Щоби не брати милостині, поповнили самовбивство.

НЕВІДОМА СТАРУХА ЛИШАЄ МІЛІОНИ.

НЮ ЙОРК, 26. мая. — В місцевому стейтовому суді предложено до потвердження тестамент помершої недавно Марії Анни Фиц-Джералдової, вдови по богатім Англійци Вилемі Фиц-Джералді. Тестамент сеї жінки, яку уважали за небогату, розпоряджає 8 міліонами долярів, з котрої то суми покійна лишила половину, себто 4 міліони, на шпиталі.

СУД КРИТИКУЄ СУДДЮ.

НЮ ЙОРК, 26. мая. — Висший стейтовий суд, розглядаючи відклик Емануеля Австера, засудженого низшим судом на рік вязниці і 1,000 долярів грівни за посідання краденого пуляреса, дав догану судді Мулкінови, котрий провадив сю росправу в низшім суді, за те, що сей суддя своїм поучением вимусив на присяжних суддях осуд обжалованого. Коли присяжні хотіли видати увільняючий присуд, суддя дав їм ще одно поучення й заставив їм винести осуджуючий вирок. Висший суд дозволив звільнити засудженого за бейлом.

НЕЩАСНЕ МАТЕРИНСТВО.

Поліція закінчила слідство в справі 20-тилітньої Юстини Духмичівни. По безуспішних спробах позбутися плоду недозволеними засобами, Духмичівна привела на світ дитину у львівській клініці. В 10 днів після того пішла піхотою з дитиною на руках до дому в яворівськім повіті. Над рікою Шкло, спонукана почуванням встиду, задушила дитину і завязала в пакунок. З тим пакунком прийшла до хати матері і переховувала його через три дні в стодолі. Після того привязала до пакунка камінь вагою двох кільограмів і нічну кинула до ріки. З тим всім зрадилася однакож перед сусідками, які донесли до поліції. На вказання нещасної матері добуто тіло дитини з ріки. Духмичівну віддавлено до тюрми в Яворові.

ЛИНДБЕРГ ЗРІКАЄТЬСЯ ДАРУНКУ НА КОРИСТЬ ВДІВ І СИРІТ ПО ЛЕТУНАХ.

ПАРИЖ, 25. мая. — Мадам Дайч де Ля Мерт передала на руки президента Летничого Клюбу 150,000 франків для закупна відповідного презенту для Линдберга. Повідомлений про се Линдберг написав сейчас листа з сердечною подякою і просив, щоби ту суму не витрачувати на подарунок для нього, а призначити на допомоги для тих вдів і сиріт, що залишилися по летунах, які погибли при нещасливих випадках.

ЗВІЛЬНЕННЯ ЗІ СЛУЖБИ ЗА НЕВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Спеціяльна підкомісія Всеукраїнської Центральної Комісії в справі українізації радянського апарату під головуванням Приходька ухвалила постанову про звільнення з посад деяких службовців ріжних установ та підприємств, що, не зважаючи на попередження, до цього часу не вивчили української мови, хоча їм було дано неоднократно пільгові строки. В числі звільнених є співробітники: „Гронопрому", Наркомторгу, Металосиндикату, Укрсилікатртресту, Укрфілії Зовнішбанку та інші. Крім цього багатьом співробітникам центральних установ та трестів дано остаточний строк для вивчення української мови. Коли вони протягом зазначених пільгових строків не оволодіють мовою, їх буде також звільнено з посад.

МОТОРОВІ КОРАБЛІ НА ПУСТИНІ САГАРІ.

Сотками літ люде переїздили пустиню Сагару на верблюдах, при чім тисячі їх згинуло в пісковім морю. Останніми роками Французи побудували закриті автомобілі, в яких могло вигідно стати вісім осіб і відкрили кілька ліній через пустиню. Та цей французький помисл перевисшив геніяльний німецький інжинір, який збудував моторовий корабель, що в ньому буде могло поміститися 300 людей. Тепер німецькі підприємці плянують відкрити постійну комунікацію через пустиню Сагару.

ДЛЯ КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА 1928 РІК.

Проситься українських лікарів, дентистів, адвокатів, учителів, бизнесменів, як купців, ріел-естейтменів, контракторів, та інших **професіоналістів і підприємців** в усіх містах Злучених Держав, подати свої адреси для поміщення в календарі У. Н. Союза на 1928 рік.

Також просимо подати, де є і як називаються українські **банки, будівляно - позичкові спілки, кооперативи, Народні Доми** й інші підприємства.

Також, де є **українсько-американські школи** з правом прилюдности.

І вкінці усі українські **культурні товариства й інституції** (як музичні школи, хори, театри) і **громадські установи** (клюби, товариства).

Просимо поспішитися з присилкою. Реченець до 30-го мая с. р.

Се в інтересі кождого громадянина і всіх українських установ в Америці, бо імена й адреси будуть подані поазбучно і будуть в руках 20,000 членів У. Н. Союза через цілий рік. Адресувати:

„SVOBODA"
Box 346
JERSEY CITY, N. J.
Видавництво У. Н. Союза.

ГОЛОДІВКА ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ У ЛЬВІВСЬКІЙ ТЮРМІ.

Всі політичні вязні в тюрмі львівського окружного суду при вул. Баторого розпочали дня 4. травня голодівку на знак протесту проти істнуючого там режиму й продовжування в безконечність слідства. Деяким вязням, що сидять у слідчій тюрмі, судя тижнями не дозволяє на одержування домашних харчів. Вязні домагаються гідного обходження зі сторони тюремних властей і прав, які їм по закону належаться.

В суботу в полудне інтервенювали адвокати д-р Степан Федак і д-р Дмитро Левицький в справі поведінки з політичними вязнями в судовій тюрмі при вул. Баторого. Політичні вязні вхопилися останнього способу — голодівки, щоби запротестувати проти шикан тюремних властей. Між иншим Атаманчука поміщено в вохкій келії, а біля нього весь час стоїть озброєний поліцай. Вязні домагалися допущення книжок і газет, другого проходу, людяного поведення з ними та приспішення слідства. Судові власти обіцяли узглянднити домагання вязнів, після чого голодівку перервали.

Делегації през. Гавиль заявив, що він провірить всі жалоби вязнів, а Атаманчука вже переведено до кращої келії.

ВИБУХ ВУЛЬКАНУ НА КАСПІЙСЬКОМУ МОРІ.

Нічну з 2 на 3. травня наступив на Каспійському морі вибух підморського вулькану. Вибух тревав 15 хвилин, а його полумя піднімалося на кільканайцять метрів у гору. На місці вибуху виринув з води острів.

ЯПОНІЯ ХОЧЕ ВИЗНАТИ УРЯД ЧЕНГА.

ТОКІО, 25. мая. — В половині червня відбудеться в Токіо нарада японських висланників до Китаю. На тій нараді буде вирішене становище Японії до Китаю. Одначе вже з тих відомостей, які в руках уряду, пізнати, що Японія визнасть правительство в Нанкинг як дійсно народне правительство Китаю.

„БУРЛАЧКА".

ВУФКУ передало до постановки на Одеську кінофабрику сценарий М. Ялового „Бурлачка", за визначною повістю Нечуя-Левицького. Сценарий малює тяжке становище жінки за часів кріпаччини.

СТРАШНИЙ ВЧИНОК ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО ГІРНИКА.

Один французький гірник в місцевости Брюей-ан-Артуа у Франції, виходячи з дому, завважив, що двері його мешкання цілком покрівавлені. На землі червоніла велика калюжа крови. Ідучи за кривавими слідами, дійшов він до мешкання своїх сусідів, гірників Каляфатіців, що походили з Югославії. Його очам представився страшний вид.

В кухні лежала на долівці напівзімліла його жінка з отвореною раною в горлі. На вид чоловіка, що хотів поспішити їй з поміччу, нещаслива, відзискавши свідомість, намагалася написати тілька слів на куснику паперу. Не маючи однакож змоги того зробити, вона благальним поглядом дала до пізнання прибувшому, щоби не займався нею, але чимскорше пішов на перший поверх. Робітник пішов на гору і тут побачив він в кімнаті повній крови, на долівці три трупи: Михайла Каляфатіца і його дітей: 9-літнього хлопця і 4-літної дівчинки. Всі троє мали підрізані горла. Біля правої руки батька лежав великий різницький, дуже вигострений, ніж.

Переведене слідство викрило ось що: Каляфатіц рішив виеміґрувати до Австралії. В тій цілі поробив заходи, а саме продав меблі, дав знати до комапнії про свій виїзд і мав вже навіть зарезервоване місце на кораблі, що мав відплисти з Марселю 4. травня. Жінка заявила Каляфатіцові, що не поїде з ним до Австралії і верне радше до родинного краю. Каляфатіц, що був досі спокійним чоловіком, змінився від того часу зовсім, став прикрим і понурим та став занедбувати працю.

Наслідком продажі меблів Каляфатіц разом з жінкою і дітьми спав на долівці на одним матрасі. Трагічної ночі він встав, зійшов на долину до кухні по ніж, після чого підрізав горло сплячій жінці, дітям, а вкінці й собі.

Анна Каляфатіц мусіла, видно, збуджена зі сну, вести боротьбу з мужем. Ранена важко, вона доволоклася до дверей сусіда, а не маючи змоги добути голосу, щоб закликати про поміч, приповзла назад до свойого мешкання, де напівзімліла дожидала смерти. В дуже важкім стані відвезли її до лічниці.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗА ЗІРВАННЄМ ЗНОСИН З СОВІТАМИ

ЛОНДОН, 26. мая. — Внесення Партії Праці, щоби вибрати спеціяльний комітет, який має провірити заміти, звернені проти Радянського Союза, перепало. За ним заявилося 118 голосів, а проти нього голосувало 367 послів. Перейшло внесення послів консервативних, яке заявилося за цілковитим зірванням зносин з совітами.

Міністер закордонних справ Чемберлейн, який так довго опирався зірванню тих зносин, заявився сегодня за зірванням, виголосивши довшу промову, в якій виказував цілу протибритійську акцію совітів, які не допускали до ніякої мирової консолідації в Европі, а рівнож підкопували положене Англії в Азії, особливо в Китаю.

Підчас дебати виказано, що Англія не має ніяких користий з торговельного договору з Радянським Союзом, бо совіти не мають гроша і можуть дуже мало купувати. Англія закуповує у совітів на три рази більшу суму, як совіти в Англії.

Ллойд Джордж від імени ліберелів заявив, що нема причини тепер зривати зносини, бо Росії елімінувати не можна, а коли не хочеться мати зносин з большевиками, то треба себе спитати: а з кимже другим, чи може з Романовими? Кождий знав від давна, що всі совітські амбасадори брехуни та шпіони і в тім нова ревізія не принесла нічого ноовго, ні не дала особлившої причини до зірвання зносин. До того і всі другі держави в той чи инший спосіб стараються дістати воєнні інформації від других держав і їх дістають.

ДАР РАКЕФЕЛЕРА НА ВІДБУДОВУ ПАМЯТНИКІВ В ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 26. мая. — Американський міліонер Джан Ракефелер мол. доложив до попереднього міліона долярів ще $600,000 та переслав їх на руки бувшого французького амбасадора в Вашингтоні М. Жіссерана з призначенням на допомогу відбудові національних памятників в Франції. Давнійший $1,000,000 був ужитий на поправу замків в Верзалю і в Фонтенеблю і на катедру в Раймс.

ПАРИСЬКИЙ СИТІ ГОЛ ВИТАЄ ЛИНДБЕРГА.

ПАРИЖ, 26. мая. — Яких 500,000 людей, що обсіли всі вулиці, якими їхав Линдберг до маґістрату міста Парижа, оглядало молодого героя. Кажуть, що від часів привіту, який зробили Французи през. Вілзонови, ніхто другий не зазнав в Парижі такого принятя.

Обід, який видало місто в честь Линдберга, мав скромний і доволі жалібний характер, а то з причини жалоби міста по Нунжессері.

Того самого дня ранком відвідав Линдберг маршала Фоша, який разом з ним відфотографувався. При фотографії маршал Фош притягнув до себе Линдберга з заміткою, щоби цілий світ виразно бачив, що Линдберг висший від Фоша. А як відомо, Линдберг дуже високий, а Фош дуже малий. Линдберг зачервонівся і як міг нахилився, щоби ростом зрівнятися з малим Фошом.

По обіді відвідував ще Линдберг маршала Жофра, побідника знад Марни.

МУССОЛІНІ ВИЯВЛЯЄ СВОЇ ПЛЯНИ.

РИМ, 26. мая. — Італійський диктатор Муссоліні виголосив в парляменті одну з найбільш пламенних своїх промов, в якій заявив, що про Італію почують рішуче слово допера десь так між 1935 а 1940 роком. В тім часі буде мати Італія велику фльоту морську і воздушну, а рівном армію з 5,000.000 жовнірів.

Посли оплескували раз враз промову премієра, який заявив, що ще мусить задержати свій уряд яких 10 до 15 літ, але не задля особистої користи чи чести, але тому, що ще не народився його наслідник.

ЛИТВА АРЕШТУЄ СОВІТСЬКОГО ШПІОНА.

РИГА, 26. мая. — В Литві арештовано литовського генерала Клещинського, який стояв на чолі шпіонської організації, яка була на услугах і платні совітського посольства. Генерал одержував від совітів місячну платню, а за це добував ріжні військові документи і достарчував їх совітам.

ПАПА БЛАГОСЛОВИТЬ ЖІНОК, ЩО БОРЯТЬСЯ З ТЕПЕРІШНЬОЮ МОДОЮ.

РИМ, 26. мая. — Папа дав спеціяльне благословенство тим жінкам, що розпочали кампанію проти теперішної жіночої моди, яку вважає папа неморальною.

АНГЛІЯ ХОЧЕ МАТИ СЕНАТ.

ЛОНДОН, 26. мая. — Правительство предложить незабаром проект закона, силою якого буде скасована палата лордів, а на її місце буде встановлений сенат. Справа та прийде в червні в першу чергу під обради палати лордів.

НАСТУП НА ГАНКОВ.

ПЕКИН, 26. мая. — Янг Ю Тінг, начальний генерал армії маршала Ченг Тсо Ліна подає, що наступає на Ганков в силі 70.000 люда. Це має бути початком кампанії, яку розпочала північна армія проти полудневої.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.95	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАУКА З НЕЩАСТЯ

Стейт Індіяна відомий з того, що там сторонники прогибіції так сильні, що перевели стейтовий закон, який забороняе продажу алькоголю навіть для медичних цілей. Заборонено там лікареві вживати алькоголю навіть в случаю, коли тим алькоголем можна вратувати життє хорої людини. І за тим то законом агітували між іншими генеральний прокуратор та говернор. Та случилося так, що син генерального прокуратора дістав тифову горячку, а жінка говернора Джексона захоріла на запалене легень. В обох случаях доктор приписав хорим віску. Як говернор так і генеральний прокуратор не завагалися в тих випадках зломили закон та дістали від своїх приятелів потрібний їм алькоголь. Сам генеральний прокуратор вважае тепер це поступованнем природним, бо природний обовязок наказуе ратувати життє людини. Тепер вже він сам взиває говернора до акції в справі зміни стейтового прогибіційного закона.

Треба було отже аж родинного нещастя, такого, яке готове було забрати говернови і генеральному прокураторови дві найдорозші їм особи, щоби вони побачили на власній шкірі той великий нонсенс, який бачили і з яким боролися другі люди, а якого вони і їм подібні добачити не могли чи не хотіли. Заки стрінуло їх родинне нещастя, вони не дуже то застановлялися над консеквенціями пропагованого ними закона, якого виконанне могли другі переплатити життєм. Колиж загрозило їм самим таке нещасте, яке могло потягнути за собою смерть їх найдорозших, вони відразу прозріли і не сумнівалися ні на хвилю що до того, щоби зломити закон, за яким стояли.

Розгляньмо ту справу трохи ширше зі становища нашої організації. Скільки то ще маемо наших людей, що не доцінюють ваги У. Н. Союза. Скільки то ще кпить собі з обезпечення, скільки не доцінюе ваги Союза з національного і ідейного боку, хоч неодин з них є свідком смерти необезпеченого, свідком тої нужди, серед якої нема цента на похорон ні на яке-таке забезпечення вдови і сиріт. Бачить це нердин, а мимо цего до організації сам не вступає, ще й других відмовляє. Прозрів би він певно, але в хвилі свого власного нещастя. Та в тім случаю вже буде запізно прийти до розуму.

А приглянемося ще нашому громадянському життю. Скільки то в нас впертости, як важко пиrходить нам боротися проти ярма з боку Москви, Польщі чи хочби того, що йде з Риму, тому тільки, що хтось сидить на добрій посаді в Польщі чи на Радянській Україні, що хтось є єпископом з ласки Польщі і Риму і заслїплений понестями і посадою не видить ярма над своїм народом. Побачуть колись і вони, але готово вже бути запізно.

ОСТАННІЙ ШЛЯХ

Ще місяць-два назад, коли вперше зявились відомости, що в Парижі купка людей укр. походження провадить спекуляції не дуже красного характеру, ми обурювалися, посилали проклямації, лаялися. За тими першими ластівками зявилися инчі, ми зачали до них звикати, як до всього в світі, і — тепер навіть не говорять.

Ніби забули. Щож є? Невже дійсно забули? Ні, не забули, а звикли, як звикають до нудного зубного болю. Як до хороби, якої вилічити не можна. Що ми, Українці, хорі й то серіозно, річ безперечна. Нам треба серіозної операції, а рішитися на операцію ми не можемо. Не тому, що боїмося, ні, просто з недбалости.

Після останніх вибриків Директорії в моїй памяти поновилися розмови з „директорами", які я мав рік назад у Парижі. Звичайно не з „великими", не з вершителями, а з підпанками, які безумовно є відбиткою більших, з тими, що лише малпувати здібні та повторювати слова злотодатців.

На мое запитання, чи правда, що петлюрівський центр отримуе вісімнадцять тисяч злотих від „союзників", я не одержав ніякої відповіди щодо цього. За те з дальшої розмови виявилася таки думка тих, яким губити нема чого:

„Не все одно, від кого брати гроші? Будем брати, а коли Україна повстане, тоді порахуємося".

Відповідь достойна державних мужів, якими хочуть себе представити пани з „Тризуба".

А два роки назад, коли в „Роботніку" зявилася замітка про виклад теперішнього „міністра закордонних справ" Токаржевського у французькому товаристві про Україну, що цей говорив, що Україна вважае старшою сестрою своєю Польщу, під якою Українці згодні бути, та без якої жить не можуть, — тоді ще був натяк на бажання заперечити. Тепер вже й того нема. Нині машкара знята.

Беруть доляри, хапають фунти, видаючи фальшиві векслі, підробляючи підпис народа. Мимоволі напрошується питання: що робити, як тому запобігти? Злочин цей торкається не тільки Наддніпрянців — Галичани в першу чергу будуть платити за ті підроблені векслі. Вони вже платять. Тяжко розплачуються. Як видно — злочин подвійний. Треба покласти кінець. Засоби до того є. Або організації наші повинні піднести свій голос і припинити злочинства купки провокаторів. Колиж цього не зробиться, то ще дійде до того, що хтось росправиться з ними в такий самий спосіб, в який хтось там росправився з Твердохлібом. Коли смерть Петлюри, хоч і від чужої руки, не припинила їх шкідливої роботи, то ще легко може статися таке, що впаде слідуючий від своєї. Постанови організацій, осуд українського суспільства, та зойки народу нашого під ворогами одвічними їх не лякають. Вони давно наплювали на той народ, в імени якого фальшують векслі. Чистої води Українці, як Таляфре та Токаржевський, мусять жити, вони есенція, розум нації і тому вони не можуть піти на фабрику Рено, тим більше, що безсловесна худоба, за яку вони мають український народ, не перечить їх підлим намірам, їх руїнницькій роботі.

Василь Бобрів.

ЗАЯВА

ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТОЛ. ЦЕРКВИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Центральний Комітет для Оборони Укр. Кат. Церкви в Злучених Державах на відбутім дня 26. мая б. р. засіданню взяв під обради проголошене дня 25. мая в ч. 120 „Свободи" письмо Апост. Делегата в Вашингтоні, звернене до всіх тих укр. гр. кат. священиків, які були в звязи з комітетом і станули до боротьби в обороні прав українського народа і привілеїв укр. гр. кат. церкви.

По переведеній над цею справою дискусії рішив Центральний Комітет подати до публичного відома, що слідуе:

1) Центральний Комітет уважає, що письмо, з яким Ап. Делегат звертається до священиків „рутенської" церкви, негідне підпису імени тих українських священиків, які в нашій церковно-народній боротьбі з народом держали і до цеї боротьби наш нарід заохочували в тім святім переконанню, що так а не інакше наказував їм поступати інтерес нашого українського народа і інтерес нашої укр. гр. кат. церкви.

2) Центральний Комітет є тої думки, що жаден з тих священиків, який тілки схоче пошанувати свою совість і свою власну честь і честь національну — не буде міг бути в силі цего письма підписати.

3) Центральний Комітет заявляе, що від того, як Всеч. Отці в тім випадку поступлять, залежати буде в великій, а може навіть в рішаючій мірі наша побіда, а з нею і звільнення нашої церкви в Америці спід впливів нашого віковічного ворога Польщі.

4) Центральний Комітет просить заразом ті церковні громади, в яких парохами є ті священики, що одержали згадані письма до підпису, щоби вони тих священиків підперли і заявили свою рішучість дати їм повну моральну і матеріяльну допомогу, якщо вони тих письм не підпишуть.

За Центральний Комітет для Оборони Української Гр. Кат. Церкви в Злучених Державах: Т. Грицей, предс.; **М. Коцюк,** заст. предс.; **М. Дармограй,** секр.; **І. Ваверчак,** кас.; **Гр. Пипюк, М. Біян, І. Іванишин,** контрольори.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. Сорока, Бофало. — Грецьке слово „Parousia", яке пишуть теж „parusia", а вимавляють „паружія", значить тільки, що наше слово „прихід" або „присутність". Його вживається в других мовах для означення приходу Христа на землю, а в науці про стиль писання на означення вживання часу теперішнього для означення минувшого.

Витинки з газет надіслав: гр. Н. Никорчук, Бриджпорт, Конн.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

ЗНАЧІННЯ ІНТЕЛІҐЕНЦІЇ

Коли слово „інтелект" означає „спосібність думання", „спосібність розуміння", а слово „інтеліґент" означає людину здібну думати, здібну розуміти, то ясна річ, що під словом „інтеліґенція" не можна розуміти якоїсь спеціяльної кляси, верстви, чи ґрупи людей, тільки людей **всякої** кляси, верстви та ґрупи, здібних думати і розуміти. Коли у нас загально принято розуміти під „інтеліґенцією" людей, що покінчили високі школи, то се розуміння є неправильне і хибне. „Інтелект" є латинське слово з точно опреділеним значінням і всякі слова, які від него утворено, мають одно і те саме значіння у всіх мовах, котрі тих слів уживають. Отже „інтеліґент" та „інтеліґенція" повинні означати і в українській мові те саме, що означають в мові німецькій, французькій, чи англійській. Великий процент наших читачів знає анґлійську мову. А хто лише знає анґлійську й українську мову, може дуже легко ствердити, що в анґлійській мові слова „intelligent" та „intelligence" мають зовсім не те саме значіння, яке надають многі Українці словам „інтеліґент(ний)" та „інтеліґенція". Яке значіння вони мають в анґлійській мові, на се найкраще показуе примір те, що підчас війни шпіонську службу називалося „intelligence service", що по українськи належалосяб назвати „службою вивідування". А до „здібности розуміти" се значіння є безумовно близше, ніж до „покінчення високих шкіл".

Люде, що покінчили високі школи, не все є інтеліґентні. Натомісць інтеліґентними бувають люди всякої кляси, всякого образовання, всякого богацтва, всякого заняття, коли мають ум і працюють тим умом. А під умовою працею не конче муситься розуміти працю на свій хліб. Богато з тих людей, що на хліб заробляють в канцеляріях, де без перестанку пишуть, зовсім не потребують уживати свого ума і не уживають його так само, як не уживае його те перо, або та машина, котрою пишуть. Натомісць богато високих думок родилося в головах людей, що ходили за плугом, або виконували якусь иншу безпретенсіональну роботу. Иншими словами, чиста нісенітниця є уважати інтеліґенцію за якусь суспільну верству, за окрему клясу, чи навіть за партію.

Інтеліґенти є між людьми образованими; є між богатими, є й між убогими; є між панами, є й між робітниками та селянами; є між лібералами та консерватистами, але є й між соціялістами та комуністами. Хто був Ленін? Інтеліґент! Хто є Зіновев, Троцький, Радек, Бухарін, Луначарський, Чубар, Скрипник, Затонський, Порайко, Попович, Шатульський і сотки инших проводирів в Росії, на Україні, в Канаді та всіх инших краях світа? Думаете, що якісь дурні, котрі не вміють відріжнити правої руки від лівої? Ні, се все інтеліґенти! Хоч би навіть котрий з них вийшов з робітничої чи селянської кляси, хоч від часу до часу вони й самі, бажаючи відвернути від себе недовіря дурної товпи, кричать на інтеліґентів, то вони такі самі інтеліґенти, як і найбуржуазнійші з буржуазних анґлійських інтеліґентів в роді Винстона Чорчіла і Остина Чемберлейна. Невжеж хтось міг би сказати, що написати книжку, редаґувати газету, боронити, або й розвивати політичну теорію (яка-б вона не була) може людина не-інтеліґентна, людина неспосібна до думання?

Сила всякого руху, всякої громади, всякого народу залежить від того, на скільки в тім русі, в тій громаді, в тім народі є інтеліґентні люде. В дійсности саме істновання якоїнебудь свідомої ґрупи людей є немислиме без одного, чи більше інтеліґентних людей, що є в тій ґрупі проводирами. Представте собі політичну партію без проводирів. Нонсенс! Навіть банда розбишак не може істнувати, коли не має одного, або більше провідників, які, очевидна річ, імпонують менше здібним розбишакам своєю високою інтеліґенцією. Коли Олекса Довбуш був ватажком опришків у Карпатах, то тільки тому, що опришки вважали його за найінтеліґентнійшого між собою і тому слухали його! А не стало Довбуша, не стало й опришків. Так воно й у всякім иншім гурті людей. Не стане проводирів — і всяка громада впаде, розібеться. Чи раз вже падали партії через те тільки, що вмер провідник, а новий не виховався? Чи не падали через те держави, народи, релігії? Одні падали через брак провідників, а другі повставали завдяки провідникам, що відзначалися небувалою, надзвичайною інтеліґентністю.

Можемо говорити аж до хрипки про рівність між людьми, однак ніяке говорення не зробить абсолютної рівности. Рівність може бути щонайменше перед законом — тут вона й кінчиться. Зрештою нерівність є така сама природна, як природні є день і ніч. Ніякий закон, що постановляе рівність, не в силі зробити того, щоби всі люде приходили на світ з однаковими болями матері. Ніякий закон не в силі зробити того, щоби всі діти родилися з однаковою красотою, з однаковою силою, з однаковим здоровлям, з однаковим умом. Ніякий закон не в силі зробити того, щоби всі люде мали однаковий зріст. А коли тяжко найти двоє людей у світі, котрі булиб однакового вигляду, однакової сили, однакового здоровля, однакового ума й однакового росту, то мова про рівність між всіми людьми виглядає просто на жарт. Люде можуть бути перед законом рівні, одна людина не сміє кривдити другої, але поза тим люде не є і ніколи не можуть бути рівні. І одною з нерівностей між людьми є нерівність їх ума, нерівність інтеліґентности.

Як даремно говорити про рівність ростом малих і великих людей, як даремно говорити про рівність сильних і слабих, так даремно говорити й про рівність між людьми з сильним умом і людьми зі слабим умом. Та коли абсурдність говорення про рівність між малими і великими, між сильними і слабими є надто наглядна, то абсурдність говорення про рівність сильних і слабих умів є наглядна тільки для — сильних умів. Така вже прикмета дурного, що він думае собі, що іменно він мудрий, а всі другі дурні. На те, щоби побачити мудрість у других людей, потрібно аж мудрого чоловіка. І се характеристичне якраз для інтеліґентних людей, що вони вміють доглянути інтеліґентність у других і якщо бачать її висшість, то навіть вміють покоритися їй. Найменше респекту для розумнійшого від себе можна завсіди найти у людей найбільше обмежених, умово найбільше упосліджених.

Якби там не було треба освідомляти собі, що сила ума, інтеліґентність не є ніяким пороком, котрого треба встидатися, котрий треба ненавидіти, котрий треба нівечити і нищити, а навпаки, що сила ума, інтеліґентність є скарб, який тре-

В. Будзиновський.

ПЯТЕ КОЛЕСО.

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.

(12)

— Ага! — Олена подумала.— Вчера втік від тебе, отже нині ти загадала засісти на него. Даремний твій труд. Він химерик. Як впреться, то не поможуть ніякі заходи.

Карпюк глянув на Олену, перший раз від кількох днів і вийшов. Олена, спокійна за Марину, ще й успокоєна тим його поглядом, загадала вийти аж тоді, коли кухарка буде виганяти. По хвили вернула Марина. Олена аж здивувалася, побачивши, що вона чогось така вдоволена.

— Мабуть гадае, — подумала, — що я лишуся тут ночувати і вона піде до моєї комнати на любощі.

Але Марина стала стелити собі тут. Олена встала і пішла до себе. Вікно Карпюка було відчинене, він стояв в своїй комнаті при вікні. Вдоволена, що дожидає її, Олена увійшла в свою хату. Приступила до вікна і відчинила його на розтвір. Тим вона показала Карпюкови, що він може до неї прийти. Відступила від вікна, сіла на ліжку і дожидаючи його стала думати, якими то словами образумляти його, щоби від неї не жадав забогато. Думала, як боронитися, коли би слова не образумили його.

— Як не поможуть мої мольби, — думала, — то зроблю так, як зробила Марина тоді, коли він чепився був її в льоху. Вона тільки крикнула і він заraз пустив її. І я наробдю крику, хоч би мала злетітися ціла хата. Всьо має свої межі і тої наконечної межі не позволю йому переступити.

Цікава, чи Карпюк вже йде, вона підвелася і приступила до вікна. На превелике її зачудуванне, він все ще стояв у вікні. Тепер дивився на неї і ані рушився, щоби вийти.

— Може він хоче, щоби я закликала його? — подумала і махнула рукою, кличучи його так до себе.

Карпюк відвернувся і відступив від вікна. Олена гадала, що вийде дверми. Не дуже була з того вдоволена, бо його двері сильно рипіли. Волілаби, щоби виліз вікном. Але він і дверми не виходив. В його комнаті зробилося ясно. Він засвітив свічку і поставив на столі біля ліжка. Олена бачила цілу його комнату. Не заслонивши вікна, став на очах Олени роздягатися. Коли роздягся, ліг на ліжко і згасив свічку. Вікно лишив відчинене, як все робив, коли в літі була душна ніч.

Олені неначе ніж прошив груди, так її щось заболіло біля серця. Вернула до ліжка, припала до подушок і захлипала.

— Він мабуть до Марини настановився, — думала. — Гадав, що поміняємося нині і вона буде ночувати тут. Лютий на мене, що я йому перебила любощі... А може він, як перша лють пройде, таки ще повернеся до мене і прийде? Хоч би тому, що як нема Марини, то й Олена буде добра?

Встала і знов підійшла до вікна. Його вікно все ще відчинене. Впрочім темно й тихо. Зітхнула глубоко, і роздяглася. Всунулася під перину, але хоч попередну ніч не спала, вснути не могла. Скинула з себе перину, бо було дуже горячо, і лежала в одній сорочці. Не помогло. В хаті було душно. Встала і сіла при відчиненім вікні. Просто неї його вікно, також відчинене.

—Не видержу! — сказала сама до себе. — Мушу його поцулувати. Бодай раз у сні.

Так як була, в одній сорочці вискочила вікном на подвіре. Хвилю стояла наслухуючи. Підбігла до його вікна і знов наслухувала. В його комнаті не бачила нічого, бо було темно. Тільки чула правильний глубокий віддих. Не сумнівалася, що крепко спить. Могла би вицілувати його і ще заки він пробудившись отямиться, втечи назад до себе.

Карпюк не спав. Він побачив, що хтось станув у вікні. Погляд Олени після вечери, відтак відчинене вікно у неї і знак, який дала йому рукою, допевнили його, що її упір вже зломаний, та що тепер вона буде побиватися за ним. Не сумнівався, що як він не прийде до неї, то вона прийде до него. Ляг і дожидав її приходу. Побачивши когось у вікні, вгадав, що то Олена. Щоби її до решти зломити, він будьтоби спав. Заплющив очи і став тяжко та голосно дихати. Олена довго вслухувалася в сей віддих. Була би таки зараз влізла в його комнату, але ждала, аж її серце, котре розпирало груди, утихомириться.

Олена одну ногу перекинула до середини і хвилю сиділа у вікні як на кони. По хвили перекинула другу і знов сиділа так. Зсунулася з вікна. Її очи вже троха привикли до пітьми в кімнаті і вона побачила його на ліжку лежачого горілиць. Хвилю призиралася йому і тряслася як в лихорадці. Нахилилася над ним і легенько поцілувала його у уста. Він ані рушився і дихав далі таксамо глибоко, спокійно. Поцілувала ще раз і ще раз. Щораз сильнійше. Нараз троха не крикнула. Його рамена обняли її і пригорнули до себе. Став її цілувати.

— То ти, Марино? — шепотів цілуючи і пригортаючи до себе так крепко, що троха її кости не хрупнули. — Нарешті ти прийшла. Нарешті ти моя!

— Михайлику! — Олена, котра гадала, що він справді не пізнав її, стала його образумляти. — То не Марина, то я, то Олена. Чи я не гарнійша? Нащо тобі Марини, коли можеш мати мене.

— Марина любить мене.

— І я тебе люблю. Чи я прийшла би до тебе, як би не любила?

— Коли любиш, то поберімся.

— Оженишся зі мною?

— Як нема Марини, то й з тобою.

— Коли?

— Не будь дурна! Або йди собі зараз геть і я лишуся при Марині, або лишися тут і зі мною не перечся.

— Ти вже нині скажеш старому, що поберемося? — Олена спитала, коли вже стало сіріти.

— З Медвином нема що про се балакати, — Карпюк відповів. — Іди, бо вже дніе. Зараз люди зачнуть ходити. Як тоді відійдеш від мене?

Олена ще раз обіймила Карпюка, поцілувала його, зіскочила з вікна, перебігла подвіре і вікном вскочила до себе. Зачинила вікно, всунулася під перину і захлипала. Обілляна слезами вснула. Рано аж мусіли гримати в її вікно і в двері, так твердо спала.

Коли Олена відходила від Карпюка, він стояв у вікні і позирав за нею.

— Питаєш, чи вже нині скажу старому, що поберемося, — воркнув до себе.— Цілком таксамо питала Марина. Дурні дівки! Кожда гадає, що тільки вона одна у мене. Я женивсь би з бідною наймичкою, коли на мене жде богачка?

На другий день Марина знов просила Олену, щоби помінялися нічлігом. Але тепер Олена відповіла, що вже не боїться. По вечери Марина знов зараз вийшла з пекарні.

— Іди, іди і засідай на цего! Олена подумала. — Тепер ти його вже не спіймаєш, бо я прикувала його до себе.

(Дальше буде).

ба цінити і плекати. Коли між гуртами людей має якийсь гурт більше значіння від других, то є се завсіди той гурт, котрий має між собою більше інтелігентних людей. Коли яка організація має більший успіх від других, то завсігди є се організація, яка має між собою більше інтелігентних людей. Коли який нарід здобуває собі більше значіння між народами, то завсігди здобуває собі його через те, що в нім є більше інтелігентних людей.

Значіння Українців в Канаді є нині без порівнання більше від яких 20 літ тому. А чому? Бо 20 літ тому в Канаді майже не було інтелігентних Українців. На нас дивилися Англійці згори, як на темну, на пів дику масу, котрої не хотіли навіть людьми називати. Англійські газети писали про нас просто Galician cattle. Коли тепер ще хтось з Англійців в такий спосіб заговорить, або напише, то самі Англійці його загулюкують. Англійці нині показують вже на Українців, як на нарід, що виховав своїх лікарів, адвокатів, священиків, учителів, виховав своїх інтелігентних людей, яких і Англійці не повстидались. Нині в парляментах Канади є вже посли Українці. В домініяльнім комітеті для святковання ювилею Канади є Українець, п. Лучкович, спеціяльно задля того назначений, що він Українець; в екзекутиві подібного комітету для Манітоби є двох Українців, о. С. В. Савчук і п. О. Дик, в самім комітеті Українців є тринадцять (на 200 членів). А якби Українці дальше славилися тільки з пиятики та бійки, то будьте певні, що Українців в тих почесних комітетах не булоб.

Інтелігенція є жерелом сили і чести народу. А чому? Бо вона представляє розум народу, вона представляє його культуру. В нас богато говориться про почесну ролю селянства, як спасителя української нації, однакож при сім не слід забувати, що спасення української нації не булоб мислиме без інтелігенції. Шевченка можна рахувати за селянина, але рівночасно він був і одним з найбільших інтелігентів. Котляревський, Квітка-Основяненко, Драгоманів, Грінченко не були селянського роду, але без них, як без інтелігентних Українців, відродження української нації мусілоб поважно хромати. Українське селянство вратувало істнування української нації, але як би для переправадження того ратунку не було української інтелігенції, то хто знає, чи нині українське імя не булоби вже забуте.

Значіння української інтелігенції для українського народу знають найлучше, оцінювати вороги українського народу. Коли наїздники в 1918, 1919 і дальших роках приходили на українську землю, то кого насамперед нищили? Нищили тих, кого вважали за українську інтелігенцію. Вони нищили свідомих Українців зпоміж образованих людей, але й нищили свідомих селян та робітників. Образовання не було для Українця причиною до помилування між большевиками, але не було воно причиною до помилування і перед Поляками. Чим більше який Українець в Галичині мав образовання, отже чим більше було причини вносити, що він інтелігентний чоловік, тим скорше брали його до тюрми, тим скорше його убивали при найблизшій нагоді. І Поляки і большевики і Румуни поступали після правила, зґаданого в Євангелію: „Ударю пастиря і розбіжуться вівці". Порівнання з пастирем може й не цілком влучне, але для запамятання воно не зашкодить. Ворог завсіди старається вдарити в інтелігенцію, в провідників, коли ходить йому о те, аби противника знищити. На війні за найбільший подвиг вважається, коли можна убити ворожого генерала, а то й цілий генеральний штаб.

Тому то кождого разу, коли приходиться стрічатись між Українцями з кличем „Бий інтелігентів!", мимоволі приходить на думку: А в чиїм інтересі хочеш се робити? Бо річ певна, що не булоб се в інтересі ані українського народу, ані тої організації, чи гурта, в котрім дані інтелігенти находяться. — (Вінніпеґский „Український Голос").

ГАРКАВЕНКО БОРЕТЬСЯ В СПРІНҐФІЛД, МАСС.

Українці в Спрінґфілд будуть мати нагоду також побачити Гаркавенка, він бореться там в великій Сити Авдіторіюм в вівторок, 31. мая б. р. Бороться буде аж до побіди. Радимо всім Українцям прийти і подивитися, як Гаркавенко бореться та і другі борці.

ГАРКАВЕНКО В БОФАЛО, Н. Й.

На просьбу директора спорту в Бофало, Гаркавенко приняв визов чемпіона Алексис Аберга і буде боротися з ним в середу, 1. червня в Бродвей Авдиторію. Виступ Гаркавенка в Бофало викликав велике заінтересованнє між публикою, головно між Естонцями; вони певні, що Аберг положить Гаркавенка.

12-24 (Оґол.)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК ЗІ СВЯЩЕНИКА ПОСВЯЧЕННЄ ЗДІЙМАЮТЬ.

(Спомини із минулих літ).

Було це давно, бо вже близько сорок літ тому, як в одному майнерському місточку, в Пенсильвенії, побудували собі наші люде церковцю. Я якраз тоді з краю приїхав. Гарна собі церковця була й пишалась своїми червоними банями і граменими хрестами на цілу околицю. Тішились нею люде як не знати чим і чулися на чужині якби вже в своїй рідній хаті.

Та не лиш вони тішились своєю церквою, але сподобалась вона також і айриському біскупови. Він собі її так сподобав, що нарешті зажадав від нашого священика, щоб він постарався чим скорше, щоб церква була записана на нього. Але, розуміється, священик і церковна громада й чути про це не хотіли. І за це біскуп нашого священика суспендував.

Але наш священик не був з тих, що то тхором підшиті, не встрашився, тільки заложив суспензу за „суспендерс" і заніс її там, де папа пішки ходить. Та всьо булоб добре, коби не хруні. Але найшлося між нами кілька темняків, і давай пойкати: що то буде тепер з їх гріхами, бо священикови вже не вільно сповідати, тай Служба Божа вже не важна, що він править, і всьо не важне, що в церкві робиться.

Дармо священик говорив людям в церкві, що айриський біскуп не має ніякого права до нього й його суспенза нічого не варта, тай що він має свойого епископа в краю. Але це нічого не помогло.

Дармо оден з краянів, бувалий чоловік, що буцім то бачив в старім краю, як зі священика посвячення здіймають, переконував людей в готелі при барі, що це неправда, щоб нашому священикови не вільно було в церкві правити. Каже: „Што ви, бортаки, знаєте, як зо священика посвячення здіймають. Я вам оповім, бо я видів на свої очи. На то треба аж трох біскупів. І то стиснут хвола межи ноги і як зачнут терти по голові розпеченим, зварячим каменем, то неборачиско ричит з болю як віл. То не так легко, ні, зо священика посвячення здоймити, як ви собі, бортаки, мислите!" Та нічого з того. Бортаки не повірили.

І вже не знали темняки, що їм почати, та пішли радитися до біскупа. А той їм так порадив, щоб церкву від нас відобрати і записати на нього. Тоді вже всьо буде „олрайт".

І пішли хруні до корту. Право тяглося довго, та не мало гроша коштувало. А що прокону було, то най Бог заваруе. Навіть сам біскуп ставав за свідка і зізнавав під присягою, що наша церква є чисто католицька й, як така, має належати до нього.

Але американські судді инакше розсудили. Вони рішили, що церква має належати то тому, хто її будував і хто її удержує, а не до біскупа, що на неї ані цента не дав. А священика можуть собі люде мати, якого схочуть, це вже їх бізнес. І так хруні програли.

Але на тім ще не скінчилось. Аж допера тепер зачалася біда. В парафії закипіло пара мов в горшку. Люде зачали свaритися а потім і битися. Нераз бувало розбивають собі хрещені люде в готелях голови склянками. Лялася братня кров і текла цюрком до спльовачок, аж сором згадувати. Тай за що вони билися, то й самі не знали. А вже-ж, що не за народ і віру православну, як це робили колись наші славні козаки, але по просту вони билися з глупоти.

Нашому священикови вкінци обридло те все й він подякував за службу. А вже що найбільше його погнівало то те, що коли боровся з айриським біскупом, то ані оден з його братів во Христі, себто священиків, котрих вже тоді було більше як пів сотки в Америці, а найбільше з Угорської Руси, не вдозвався за ним ані не запротестував. Всі настрашилися і, як то кажуть, фіст під себе та під стіл. А були між ними і такі, що, користаючи із того замішання, навіть гострили собі зуби на його парохію. І, видячи, що не дасть собі ради, забісив реверенду на кілок, начхав на всьо, й пішов собі від нас, щоби більше не вернути. Але Айришові таки не піддався.

Памятаю, як нині, був я у мойого кума на хрестинах. Кум трошки не в гуморі був, бо, як сам потім казав, заордерував собі доньку, а жінка принесла йому вже четвертого сина. А він, бачите, конче хотів мати хоч одну донечку. Але не так його це гризло, як те, що ось в нашій парохії порядку не було. Навіть і священик нас зіставив. А треба знати, що мій кум був оден з перших старших парафіянів і найбільше побивався за церкву. Каже до мене: „Тямите, куме, як то ми бувало з краяни з початку всі гарно жили собі в Америці й згаджалися, заки ще церквів та попів тут не було. Всі ми любилися як браття й шанували оден другого, а тепер дивіться, яке в нас пекло! Я нині зі своїм рідним братом мушу гніватися. Або й мій первий кум сторонить тепер від мене, як би я йому, Боже заваруй, маму зарізав. А то попи всьому тому винуваті й то чортівський Айриш, що нам церкву хотів забрати. Не вірю я більше ніяким попам, хиба будуть босо ходити, як апостоли. Бог би їх побив та побив!"

І тут як не гримне своїм здоровезним пястучищем у стіл, то хата затряслася, а святі мало зі стін не посипали.

Ні, кажу, на попів тут нема що дуже нарікати. Попи попами. Як той Гуцул каже: яких сми собі виноханли, таких маємо. Є попи гарні, добрі патріоти і добрі пастирі, що й душу-б за народ дали. Правда, не богато таких є, але є. А є й попи ледачі, що дбають тільки про себе, щоб їм добре було. Вониж і самі говорять, що на те вчилися, щоб [illegible] не робити. То й тим нема що дивуватися, бо як взагалі між людьми знайдеться дранте, так і між попами. Буде колись народ кращий, і попи будуть кращі. Тут не так попи нам винуваті, як ми самі. Нам не треба дуже на попів оглядатися, але треба нам самим братися до науки, бо без науки чоловік занич в світі. Дурня всюди бють.

Вера, Боже, правда! — відізвався другий кум, що до цього часу тихо сидів. Я сам, коли дивлюсь на Американців, як то вони гарно і мудро собі жиють, то аж якийсь жаль мене обгортає. І в Американців є різна віра й ріжні церкви, але вони инакше заховуються як ми. Нераз бачу їх, як ідуть із своїх церквів до дому, то аж любо дивитися на них.

А видите, кажу, бо Американці народ просвічений і культурний. Вони за церкви не будуть сваритися, бо в них є инша робота. А колиб і були між ними які церковні непорозуміння, то вони полагоджують такі справи без сварки й без бійки. Вони знають, чого вони хочуть і знають, як свою волю переводити в життя, і від своїх постанов не відступають. Як вони скажуть собі, що в їх церкві має правити нарід, то вже будьте певні, що вони сю постанову переведуть. Вони се постановили собі давно і давно се перевели в життя, і нині мають спокій зі зарядом церков. Сварок релігійних у них уже нема. Вони займаються другими справами. І, як самі бачите, Американці нині могучий і богатий нарід. Так воно колись і в нас може бути, але, як кажу, нам треба вчитися від других і робити те, що другі зробили.

Свята правда, що ви кажете, відзивається нарешті мій кум, але мені якось не хочеться вірити, щоб у нас так було, як хочби і в Американців, бо ми, таки сказати правду, до нічого не здатні.

Як ви скажете, що ви нездатні, то певно, що ви не здатні, бо ви навіть пробувати не будете управитися. Нам пора вже скінчити з тим недовірем до себе, а замісць сього треба добре витріщувати очи на світ і дивитись, як другі культурні й просвічені люде жиють тай брати собі з них приклад.

Денис Пирч,
Вінніпег, Канада.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БУКЛИН, Н. Й.

Розвій Українського Народного Дому.

Недавно отворений Український Народний Дім розвиваєтьсе гарно. Українські організації привикають уже устроювати всі свої підприємства у власній хаті.

Навіть чужі сподобали собі українську хату та наймають її для ріжних підприємств. Недавно тому група американських підприємців наняла його для борбіцьких змагань, які й відбулися дня 10. квітня. На сих змаганнях виступали межи инчими і Гр. Ткач та І. Піддубний. На українську галю того дня зійшлося величезне число чужих людий: Литовців, Жидів, Росіян, Поляків, тощо. Після боротьби вони оглядали український дім, і богато з них не виходило з дива, що вони не чули за українські організації, а тут вони виставили такий гарний будинок.

Від того часу стали Американці винаймати салю для танців для своєї молодежи. На їх афішах появилося імя українського народа. Один такий американський клюб написав, що їх танець відбудеться в „Ню Украйнієн Дансленд Гол".

Щоби ще більше зацікавити так своїх, як і чужих своїм домом, заряд Товариства Рідної Хати постановив урядити дня 30. мая великий похід вулицями міста Бруклина та врочисте отворення сього культурного осередку бруклинських Українців, який має обєднати всі українські товариства, дати приміщенне школі та зібрати в один осередок товариське життя сеї громади.

Г. Б.

НЮ ЙОРК.

Концерт у честь Шевченка.

10. квітня б. р. заходом Січей Богдана Хмельницького і Чорноморської при співучасти Укр. Прав. Церкви в Ню Йорку відбувся святочний концерт в память 66 роковин смерти Тараса Шевченка.

На причуд дивний публика заховувала себе на концерті так, як ще в Америці не було. Велика тиша підчас виконання точок програми була найліпшою нагородою виконавцям. Концерт відкрився співом „Заповіту" під орудою Ю. Кирилчука. Далі п. Ревюк виголосив промову.

Про таких виконавців, як п-ні Коркат та п. Зазуляк, так богато говорено й писано, що тут лишається лише подякувати за насолоду від їхнього чулого співу.

Квартет складений з бувших капелян: Ординського, Щита, Павловського та Давиденка, нагадав нам національний хор і часами, здавалося, що ми чуємо капелю в мініятюрі.

Глибоко зворушила декламація п. Панькова, який на жаль дуже рідко виступає перед авдиторією.

Не можна оминути молодого талановитого українського скрипака Василя Тулу, який відіграв кілька річей, в котрих почувалася ще невиявлена сила.

На закінчення довелося почути два дуети, котрі можна чути на всяких концертах. Бажано було б, щоб укр. співаки пошукали ще инчих дуетів, а то виглядає, ніби укр. музика більше такого роду річей не має, тим більше що п. п. Бобрів та Павловський певно знають про це.

Виконанням укр. гимну закінчено урочистий концерт, настілько пристойний, що не можна не бажати наслідування, та не подякувати організаторам за дійсно музичну насолоду.

Присутний.

ЖАРТИ.

Шеф: Ви старалися дістати місце в нашому офісі. „Ду ю спік інґліш?"

Кандидат на урядовця: (мовчить).

Шеф: Питаюся: „Ду ю спік інґліш?"

Кандидат: (мовчить).

Шеф: Питаюся вас, чи говорите по англійськи?

Кандидат: О так, дуже добре.

—o—

Пяний: Перепрашаю, чи ви бачили, як я входив до того переділу?

Кондуктор: Так.

Пяний: Або ви знаєте мене?

Кондуктор: Ні.

Пяний: А як знаєте, що я, то я?

—o—

— Чоловіче, що то з тебе за панисько?!

— Бо я отворив банк.

— Що? Ти вступив до банку?! Якжеж то?

— Витрихом отворив двері.

—o—

Судня: Отже обвинувачений признає, що виганьбив обвинувачуючого? Щож може сказати на свою оборону?

Обвинувачений: Я був тоді підпитий, паше судня!

Судня: На жаль, не так дуже, як цього вимагає закон!

—o—

— Гей, кеб! — кличе якийсь добродій візника — їдьте як можете найскорше! Моя теща мусить відїхати поїздом іще в семій годині.

Візник: Будьте спокійні, пане! Везтиму так скоро вашу тещу, як колиб це була моя власна!

—o—

— А, гратулюю вам, пані! Я чув від священика, що нині святкуєте ваші 94-ті уродини!

— То нечуване! Коли будете бачитися зі священиком, то скажіть йому, що мені щойно 93 роки!

ВЕСНА ВЖЕ ПОЧАЛАСЬ,

а в Першій Українській Кольонії в Мілвіл, Н. Дж., котру зорганізував тому 16 літ В. Матолич, як в улію.

Всі кинулись до праці, одні обробляють земліцю, другі будуються, щоби як найможливіше використати сю гарну весняну пору.

Серце радується, як на таке дивимось, бо це нам пригадує життя нашої рідної оселі в краю. А се діється в Америці і то на передмістю фабричного міста. А і земельні спекулянти не сплять, бо зараз за українською кольонією, парцелюють землі на лоти та продають їх і то дорого. Та і місто впровадило вже електрику та задумує впровадити всі найновійші улїпшення, а в околиці мостять дороги і пр., прикрашуючи сим вигляд української кольонії.

Коли наш бідний робітник купує в місті дім, платить за него дорого, з которого жадного не має доходу, але противно, мусить зі своєї праці до него докладати, то о скільки лїпше він зробить, коли купить собі за ці гроші в УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ в МІЛВІЛ, Н. ДЖ., гарний дім, зараз таки при місті, з електричним освітленем та всіми вигодами, з кусником землі, де, крім красного помешкання, годуючи кури, буде мати і гарні доходи.

А у нас є дуже гарні і загосподаровані фарми, котрі надаються так під годівлю курий, як і на звичайне газдівство.

І чому не використати сеї гарної весняної пори та хотяй би з цікавости, не для купна, поїхати та запізнатись з життєм наших кольоністів, бо чогось подібного не мали Ви нагоди ще бачити?

Хтоби однак хотів, щоби ми йому сі землі показали та зі всім запізнали, той мусить з нами перед приїздом порозуміться, коли се можна зробити, бо тепер зі всіх закутків Америки зїзджаються люде в ціли оглянення там земель, отже в невідповідний час моглибисьмо бути заняті.

А много ще інтересніщих річей довідаєтесь, коли зажадаєте від нас мапи УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ В МІЛВІЛ, Н. ДЖ., та іх ширшого опису.

Пишіть на адресу: 88—

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. Cor. 7th & Green Streets,
PHILADELPHIA, PA.

НА ПРОДАЖ

CEMENT BLOKS SHOP зі всіми приладами і машинами, матерял і стак; до того земля 100x194 і 1-сімійний дім на 9 кімнат з модерним уладженнєм, за $35,000.00.

2-СІМІЙНИЙ ДІМ на 11 кімнат з модерним уладженнєм і garage на 3 авта за $9,000.00. 123.25

ПЕТРО КОВАЛЬЧИК,
Real Estate and Insurance,
513 Hussa St., Linden, N. J.

СПРОДАМ фарму за половину її вартости тому, що хочу їхати до краю на батьківщину; фарма дуже добра, 20 акрів грубого ліса, 52 орного поля, 12 пасовиска, ріка коло хати котрою возять дерево на будівлю і дрова, а другої сторони хати є став понад 500 футів широкий, хата нова, 9 кімнат, пивниця, великі бані, гаражі на 6 автомобілів, курник, мурований шпіхлір, ледівня, стодола на кукурузу, мудівля, 15 тонів сїна, добрі коні, вози, плуги і всї фармерські знаряди, хатні мєблі; 2 корови, одна ялова, стадо качок, 100 курий, 2 безроги, сад, близько міста і школи. Все те продам за $3,500, готівкою $1,750. Хто має охоту купити сей маєток прошу голоситися до: **NICHOLAS ZAKALA, R. F. D. 5, Rome, N. Y.** 123-4

Телефон: Gramercy 5881.

Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th St., NEW YORK CITY.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН

лічу успішно найновійшими методами. Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.

Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 East 16th Street, New York, N. Y. між 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно: 9 A. M. до 8 P. M. — Неділі 9 A. M. до 4 P. M.

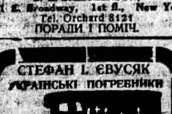
DR. M. SMITH

16 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА

Житомирського заведення породів і Київського Заїщевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Обслуга чесна і дешева. Доставляється автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удаїтеся до свого!

ОФІСИ:
17 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 1745
42 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 540.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА,

відбувшогося в днях від 16.—18. лютого 1927 р.

(Продовження)

ЗАСІДАННЄ ПОПОЛУДНЕВЕ.

Дискусія над справозданнем гол. фінансового секретаря Р. Слободяна.

До дискусії над звітом головного фінансового секретаря зголосилися слідуючі головні урядники: Др. М. Клим і п. М. Петрівський в справі виплати посмертної запомоги по бл. п. Михайлі Березі. Др. Клим уважає, що без огляду чи в краю жиє жена то організація обовязана підперти діти які полишились тут від другої жени. М. Петрівський звертає увагу, що посмертна запомога після права належиться тільки правним спадкоємцям.

Р. Слободян заявляє, що в тій справі писав сам до адвоката в Медисон, Ілл., а також і правний дорадник У. Н. Союза радив адвокатови, щоби той виставась, щоби суд сю справу вирішив а гроші вишлеться на руки суду. Згідно із опінією правника до запомоги буде мати повне право правна жінка, з якою покійний розводу не брав.

Така сама справа є і з виплатою по бл. п. Сеньку Квасниця з Бруклина котрий був жонатий в краю а тут знов оженився і осиротив жену і пятеро чи шестеро діточок. Такі справи може вирішити тільки суд і чим скорше тим лучше, щоби справ не відкладати з року на рік, а справу можуть рішити ті, які думають, що мають претенсії до даних запомог.

Омелян Рекрут запитує в справі інвестицій в У. Н. Союзі і хто такі уділяє, та чи провадиться відповідні протоколи в тих справах. Всі інвестиції які є в У. Н. Союзі складаються з морґечів і бондів. Як морґечі так і бонди уділяє чи закупляє головна екзекутива У. Н. Союза згідно зі статутом організації. Помічними в тій справі є знатоки реальностий які дають свою оцінку і адвокат котрий провірює титул власности, чи на даній реальности нема затягнених довгів і виробляє нові бонди і морґечі які відтак реґіструє.

Т. Михальчук запитує в справі уділювання морґечів на подальші місцевости як Дітройт, Клівленд і ин. В засаді ніхто з членів позички не відмовляється, як що ся позичка не є більшою як 50% до 55% вартости реальности згідно із опінією знатока реальности, однак на подальші місцевости не позичається тільки тому, бо над такими морґечами головна канцелярія не може мати стислої контролі і тому дуже легко може дійти до сего, що в случаю канцельовання даного морґечу можна наразити позичаючого або організацію на значні кошта. Часто можна бачити в часописях, що місто видає на ліцитацію якусь реальність за незаплачені податки, поправки доріг, воду і т. п. В таких случаях інвестиція може бути поважно загрожена.

Василь Гришко запитує чи викінчено справи із тими морґечами які залягали із процентами, та щоби на слідуюче не допускати до таких опізнювань бо на тім терпить організація. Всі морґечі, які довгували проценти, такі сплатили, як також ті, що довгували довший час заплатили процент від процентів. Безпречно, що такі справи не належать до приємностий. Надміните треба, що опізнюються і залягають із процентами тільки наші члени, які часто і гніваються, як їх упімнути і просити о точного плачення. Инша справа з Американцями, бо ті розуміють, що процент треба платити на час і за незаплачене проценту організація має право морґеч сканцелювати по 30-ти днях від дня незаплачення даного проценту.

М. Угорчак бачить із справоздання, що в касі Союза знаходиться більша сума готівки по декотрих банках, та як що се мусить так бути чи не перевестиби ухвалу в формі дерективи, щоби відтак контроля державна не чіпала за сю справу. Згідно зі статутом організації вільно держати в однім банку сумою до трицять тисяч долярів з винятком чекового конта на якім можна депозитувати шістьдесять тисяч. Під сю пору в жаднім банку не знаходиться більша сума як $30.000 з винятком фонду посмертного в якім нагромадилась більша сума якої не можливо було інвестувати через річні замкнення і виготовлення стейтментів для асекураційних департаментів. Надміните треба що під сю пору американські асекурації позичають гроші на морґечі на пять і пів процент і позичають до 65% вартости реальности. Наша організація має свої морґечі інвестовані на шість процент і не більшу суму як 55% а до того всі більші морґечі обовязані сплачувати часть капіталу.

Минувшого річного засідання ухвалено інвестувати більшу суму готівки в бондах. Тому однак, що така інвестиція на бонди правительственні, стейтові і міські не приносила більшого проценту як 4% або 4.25%, з винятком західних і полудневих стейтів, такі інвестиції здержано. Много бондів вже є сплачених, бо вийшов реченець, в котрім сі були платні і безперечно буде конечним набути більше бондів, як тільки буде можна дістати більший процент бо під сю пору в банках є чотири і пів процентів від вложеної готівки.

На внесеннє д. Г. Пипюка, поперте д. О. Шараварком **ухвалено** звіт головного фінансового секретаря приймити так, як був зложений.

На внесенне д. О. Рекрута, поперте д. В. Гришком **ухвалено** звіт головного касієра приймити в цілости так, як був зложений.

Над звітом менаджера Свободи прийшло як всегда до ширшої дискусії. Гол. радний С. Матчак висказує здивованнє, що Свобода взяла наклад книжок Винниченка і Олеся за які мимо упімнень не хоче заплатити. Менаджер С. Ядловський інформує, що се минається з правдою, бо Свобода ніколи таких книжок не замовляла і не обовязувалася за них платити. Книжки, про які мова, се зовсім приватна справа бувшого редактора Свободи. Книжки ті були прислані редакторови приватно так, що адміністрація навіть не знає, кілько і за кілько та нащо. А що редактор не мав де подіти то адміністрація позволила йому примістити їх в складі Свободи, не беручи жадної відвічальности за се, що не значить, що адміністрація ті книжки приймила або позволила собі їх в такий спосіб накинути.

Над питаннєм д. О. Рекрута в справі відходу з редакції д. В. Лотоцького відбулася довша дискусія, яку однак в кінці 10 голосами проти двох д. Матчака і Шевчука признано невмісною і формально ухвалено в протоколі не описувати, а звіт менаджера приймити так як був зложений.

В короткій дискусії над справозданнем контрольної комісії члени тоїж комісії особно заявляли признаннє взірцевому веденню діловодства гол. канцелярії У. Н. Союза, по чім на внесеннє д. М. Угорчака, поперте д. В. Гришком **ухвалено** приняти звіт контрольної комісії так як був зложений.

На тім закінчено перший день річного засідання гол. уряду У. Н. Союза о. год. 6-ій вечером 16-го лютого 1927. р.

Другий день річного засідання гол. уряду У. Н. Союза.

На деннім порядку Звіт Комітету Сиротинця-Приюта У. Н. Союза так як був поданий в протоколі після черги в програмі.

До дискусії над тим звітом зголосилися всі присутні гол. урядники. В тій дискусії сконстатовано, що члени комітету замешкалі в ріжних від себе віддалених місцевостях спільно і одначово для справи працювати не могли, що кождий як в даних обставинах міг, причинявся до збірки фонду на Сиротинець-Приют однак всю роботу на місци, як ведення книговодства, зіставлення і викази жертв мусів вести голова Комітету д. М. Угорчак, при чім як бизнесмен-аптикар, не міг всего сам зробити, тож мусів поміч наймати, яка коштувала $47.00 до сего часу, не вичисливши тої помочи, яку могла дати головна канцелярія, яка помагала в експедиції і покривала кошта її.

Сконстатовано, що система ведення акції Комітету Сиротинця, така яку завів д. Угорчак, дійсно відповідає потребі і цілі але вимагає часу, праці і видатку вповні оправданих.

В тій дискусії обговорювано ріжні способи збирання жертв і агітації, при чім головний предсідатель Т. Грицей пояснює, як в Филаделфії при помочи сценічної вистави зложеной даної А. Рибаковою представлено потребу і користь членам з Сиротинця-Приюта та взагалі з У. Н. Союза і передає зібраним на тім підприємстві суму $150 на Сиротинець, поручаючи ту штуку видати друком, щоби її мож було відограти і по других громадах.

В дальший дискусії над продовжуванням акції Комітету Сиротинця-Приюта д. М. Угорчак заявляє, що на поновний вибір до того Комітету не рефлектує, бо се великий для него тягар і обовязок в його обставинах, але обтісає за тим, що без огляду з кого той комітет складатися буде, такий комітет мусіти-ме вести роботу на яку буде мусів мати видаток пересічно що найменше $35 в місяць, яку то суму треба тепер признати, щоби той комітет не чувся, що має руки звязані і мій дальшу роботу робити.

По всесторонній річевій кількагодинній дискусії в якій брали участь кількома наворотами всі присутні гол. урядники на формально поставлені внесення ухвалено слідуюче рішення:

На внесення д-ра Клима, поперте І. Каштанюком ухвалено вотум довіря д. М. Угорчакови, яко голові і реалізаторови акції Комітету Сиротинця-Приюта У. Н. Союза.

На внесення д. Г. Пипюка, поперте д-ром М. Климом ухвалено виплату всіх білів Комітету на суму $47.00.

Добр. М. Угорчак домагається вибору нового Комітету на рік 1927.

Дд. Гришко і Рекрут пропонують, щоби остався той сам Комітет на дальше.

Гол. предсідатель питається чи всі члени комітету приймають кандидатуру. Д.д. Угорчак і Ревюк відмовляються в комітеті остатися на дальше.

На внесенне д. Ядловського поперте д. Ольшаницькою ухвалено деревести номінацію кандидатів а за тим голосування і вибір нового Комітету на рік 1927-ий.

Посталені кандидатами зістали: М. Угорчак, Г. Пипюк, С. Ядловський, С. Матчак, Т. Михальчук, О. Ревюк, В. Левчик, А. Стадникова, М. Ольшаницька і В. Гришко.

Вибрані через голосованнє членами Комітету Сиротинця-Приюта У. Союза на рік 1927-ий зістали: М. Угорчак, О. Ревюк, С. Ядловський, Г. Пипюк і А. Стадникова.

На внесенне д. Рекрута поперте д. Г. Пипюком **ухвалено** призначену суму $10.000 з фонду запомогового висиґнувати і перенести до фонду Сиротинця.

З огляду на пору обідову гол. предсідатель заряджує одногодинну перерву засідання.

(Дальше буде)

ПРОГРАНІ МАЄТКИ.

Недавно писали угорські газети про те, як то в одному будапештенському клюбі Угорці обіграли в карти одного Американця, виграли у нього 250 міліонів угорських корон. Американець грав від неділі до середи без перестанку, а програвши всі свої долари, зголосився на поліції зі скаргою на своїх партнерів. Та гроші його мабуть пропали.

Ця програна в порівнанні з двома газардовими грами австрійського князя Інсіянті й польського графа Юзефа Потоцкого в передвоєнному Відні — дуже мізерненька. Одного вечера сів князь Інсіянті з бароном Гіршом, тим, що побудував оріентальну залізницю, за зеленим столиком і почали грати бакара, або девятку, як то у нас називають цю газардову гру. Князь мав того вечера пеха; йому не везло. Він, не моргнувши оком, спокійно програв усі свої гроші. Як не стало готівки, то князь почав ставити на карту свої маєтки. І так переходив один маєток за другим на власність барона Гірша. Рано встав князь від стола, програвши за одну ніч половину свойого великого майна.

Ще більше голосною була гра польського графа Юзефа Потоцкого в джокейському клюбі у Відні. Потоцкий, власник великих маєтків в російській Польщі, сів грати в карти з угорським послом Семере. Гра тревала також тільки одну ніч. Граф Потоцкий програв півтора міліона гульденів. І ніхто був би не знав про це, якби слуга в джокейського клюбу не розказав був на другий день своїм приятелям у місті. Справа наробила багато розголосу і доноси дійшли аж до поліції й суду. Польський граф утік з Відня, а угорському авантурникові Семере, заборонили перебувати у Відні. Та до справи вмішався сам цісар Франц Йосиф і подарував йому кару.

Графа Потоцкого знали вже всі його газардові подвиги. Як тільки він сідав за зеленим столиком до гри, то слуга йшов чим скорше на почту й телеграфував коротко до родини графа: „Юзеф грає". Це значило нічого більше, як тільки: збирайте з маєтків скоро як найбільше грошей; посилайте сюди, бо Юзеф певно знову програє. І управителі маєтків графа здирали ті гроші з бідних людей на забаву свого пана.

Розвід.

При розводовім процесі адвокат-обороноць жінки назвав її чоловіка: брутальним, нагальним, сердитим, запальчивим і т. д. — Адвокат-обороноць чоловіка змалював жінку як: злобу, сварливу, підлу і т. д. На це відізвався предсідник:

— Алеж, панове, як тут можна говорити про неоднакові характери. Такі однаковісенькі характери надаються якнайліпше для спільного життя!

При обіді.

Жінка (до чоловіка, в присутности куховарки): Алеж, мій дорогенький, цеж не вільно бідній дівчині дорікати за те, що вона втяла собі волосся! Нині вже всі втинають собі волосся.

Чоловік (спокійно): Власне нині у супі бачу короткий волос!

В університеті в Авіньоні (у Франції) давно міг кождий дістати докторат, коли заплатив десять талярів. Раз прийшов якийсь молодець, зложив десять талярів і одержав докторський диплом. Зараз потім зложив ще других 10 талярів. Коли його спитали навіщо це, вказав рукою на вікно, біля якого був упятий його осел:

— Я хотів би ще купити докторат для мого осла, на якім я сюди приїхав.

На це дістав таку відповідь:

— Не можемо за один день зробити двох ослів докторами!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДО ВИНАЙМУ голярня „barbershop", або приймну барбера, добре місце, однак я сам неможу вже робити. Голоситися до:

JOHN YAKIM,
1301 Salt Spring Rd., Youngstown, O.

АННА ГУШМАН дочка Теодора Гушмана замужна за Дмитром Загаєвич, пошукує свого вуйка Николая Гушмана, родом зі села Сарафинці, пов. Городенка, Галичина, в дуже важній справі, а се, що його жена померла. Він має перебувати вАмериці або Канаді. Прошу зголоситися, або хто знає про него, де перебуває, нехай подасть його адресу до:

DMITRO ZAHAYEWECH,
39 Carroll St., Paterson, N. J.

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ і 3 мешкальні кімнати, інтерес старий, вироблений, продається по причині відїзду в контри. Голоситися під ч.:
285 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J. 121-26

НА ПРОДАЖ бучерня і гросерня в Mahanoy Plane, Pa., одна бучерня в місті, інтерес дуже добрий, до 500 кустумерів Українців і Поляків, мусить бути продана по причині недуги. Голоситися до: 123-28

ANDREW SUCKENA,
Mahanoy Plane, Pa.

ДОБРА НАГОДА.
На продаж доти в Freeland, Pa., гарне місто, сім фабрик для дівчат, майни твердого угля. Голоситися: 123—
JOHN SZPACK,
613 Swobo Street, Freeland, Pa.

РИЗНИЦЯ І СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧИЙ
Mme SOPHIA OLSHANSKA
365-7 W. 118th St., New York, N. Y.
Phone: Monument 4627.
Take 6th or 9th Ave "L" or Broadway Subway to 116 St. 217—

АГЕНТИ — НОВИЙ ПЛЯН дуже легко дасть Вам заробити $50 до $100 тижнево, продаючи сорочки впрост людям. Капітал ні практики не вимагається. Представляєте саму фабрику. Пишіть тепер по Дарові Зразки. MADISON SHIRTS, 564 Broadway, New York.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

Приймаю у всіх судах: заповіти, перегляданнє абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; переприводжує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

АЛЕКСАНДЕР ХИЛЯК
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
полагоджує всякі справи правні чесно і совісно.
233 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
Woolworth Bldg., Room 2234-2236.
Tel. Whitehall 6980.
Вечерами від год. 7 до 9 під ч.
340 EAST 17th STREET, NEW YORK, N. Y.
27— Tel.: Lexington 2193.

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Опис і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі вишлемо, на жаданнє, даром. Напишіть також, над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас. Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

НА БОЛІ І ДОЛЯГАННЯ

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Реґістр. У уряду Злучених Держав.

ПРИЯТЕЛЬ В ПОТРЕБІ:

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.
129 E. 7th ST., NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

„ЦАРІВНА"

ПОВІСТЬ
написала ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна 50ц.
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.